

HISTOR AN ERMIT YAN GUERIN.

Var an ton ancien.

CHRISTENIEN devot d'ar Verc'hes,
 Evidomp oll advocades,
 Clèvit un histor manifiq,
 Approuvet mad hac otantiq.
 Clèvet oc'h eus, me voar ervad,
 Comz eus a Vontagn Montserrat,
 Eur plac dediet d'ar Verc'hes,
 En èd, en douar rouanes.
 Peder leo anter contet mat
 A zo d'ober tro Monserrat,
 Eur montagn a ur men antier,
 Admirabl en e huelder.
 Evit e situation
 Zo sez leo-anter diouz Barcelon :
 Me gred n'en deus var an douar
 Un all hac a ve dezi par.
 Rac var ar men-mâ, ententet,
 A bep seurt louzou zo cavet :
 Fourdilis, ros ha pep seurt plant,
 En han, er gouân fleurissant.
 Eno guechall, eme ar scrit,
 Approuvêt e oa un ermit,
 E hanoo voa Breur Yan Guerin,
 Us den vertuzus ha divin.

Eno en doa un ermitaeh,
 Hac ur c'havarn evit partach,
 Ar grizou louzou evit boued,
 Evit guele douar caled.

Continuel en orêson,
 Yuniou ha meditation;
 E nep fêçon an den santez
 Na gommette pec'het marvel.
 Mes an diaoul zo e pep tremen
 O clasq tenti ar gristenien,
 Finessaou a invantas,
 Ha dre bere en deceyas.

Furmi a ra gant dilijanç
 Ur c'havarn all en apparanç,
 Ha qemeret dre illuzion
 Habit un ermit a fêçon.

Monet a ra da zaludi
 Breur Yan Guerin betec e di,
 Da ober dezân compliment
 Dre gomzou caer hac eloquant.

Bonjour deoc'h dre guîr amour,
 Va breur Doue, eme an traitour;
 Amezeyen omp tost meurbet,
 Ha biscoas n'oam en em velet.

Mes da vijen, me en assut,
 Ni a guemero plijadur
 D'en em darempredi alies.
 Hac o conféri assambles.

An autrou Comt a Varcelon
 En devoa ur verc'h a fêçon,

Hac en em gave possedet
 D'ar poent-se gant an drouc-speret.
 D'ar plaç santel e oue goestlet,
 Ha gant iud devot bisitet,
 Ha conjuret an æronent,
 En avis e gass en e hent
 Evit peden nac orêson,
 Offrangou na supplication,
 Ne vijent bijen deut a ben
 Da zelivra ar femelen.

Mes an diaoul n'allas qet nac'h,
 A gomzas dre c'homzou ar plac'h,
 Hac a lavaras evellen,
 Publicamant e ber termen.

Breur Yan Guerin zo ermit mat,
 A zo o chom e Montserrat,
 Hac a zo mignon da Zoue;
 Bre ma er servich nos ha de.
 Mar cassit ho merc'h davitân,
 Ha mar chom nao deves gantân,
 En oblijo, dre e beden,
 Da zilézel ar femelen.

Mes ma ne achu an naovet,
 Me en tou deoc'h hac a bromet,
 Sur e retourniñ adare,
 Hac e zourmantin a nêve.

Ar C'homt an dra-se pa glêvas,
 A bartias gant un trein bras,
 Da gass e verc'h da Vontserrat,
 U'e fresanti d'an ermit mat.

Goude m'en d'oa en saludet,
 Hac e verc'h deân presantet,
 En er supplias humblamant
 Da gonjuri an ærouant.

Incontinent Breur Yan Guerin
 A stoûas prest var e zaoulin,
 Da regeti a vir galon
 Asistanç ouz Roue an tron.

Goude m'en devoa conjuret
 Breur Yan Guerin an drouc-speret,
 Gant mez ha gant confusion
 E sortias an ampoeson.

Ar c'homt hac e gompagnuez,
 Ha Breur Yan Guerin assambles,
 A rentas graçou da Zoue,
 Ha da Rouanes an æle.

An autrou Comt a supplias
 Breur Yan Guerin gant instanç vras,
 Da viret e verc'h un naovet,
 D'e c'honfirma e graç parfet.

An ermit mat n'em excusas,
 D'en autrou Comt a respondas
 N'en devoa qet a diegues
 Da loja eur sourt compagnunes.

Salocroas, eme an autrou,
 Nemet hi hepken a chomo;
 Ni yêlo da draon ar mene,
 Qe na vo achu an nao dez.

An ermit er c'homançamant
 En e instruas puissamant :

Mes e guenet hac e fêçon
 O deus anflamet e galon.
 Gant an iân a goncupissanç,
 N'en deus repos nac assuranc,
 Ma sorti en espet mont quit,
 Ma rencontres ar fos ermit.
 Ma contas dezân prontamant
 E voa en poan hac en tourmant,
 Hac e guelloc'h gantân quitat,
 Rac e speret n'alle mui pad.
 Nonpas, eme ar fos ermit,
 N'o qelennan qet da vont quit :
 Retornoit, stourmit constamant
 Ous a laçou an ærouant.
 Sant Anton, a ouzoc'h ervat,
 A oa devot hac ermit mat ;
 Hac a zo bet alies tentet,
 Ha bepreat en deus resistet.
 Er Scritur mêmes eo lavaret :
 Mar fell deomp beza curunet,
 E rencomp bepreat combati
 Pa zeu an drouc ael d'hon tenti.
 Senti a ra ouz e avis,
 Ha retorn a ra var e c'his ;
 Mæs selaou ar plac'h yaouanq
 En rent adarre languissant.
 Eun nosves e oe qen tentet,
 Ma oue gantân disenoret,
 Ha commetet fallagries ;
 En despet d'e oll santeles.

Pa en devoa grêt ar pec'het,
 Hac e bassion contantet,
 E teu dezàn ar repantang,
 Hac eur remors a gonsianç.

Retorn a ra c'hoas da gavet
 Ar faos ermit, ha da laret
 En devoa grêt fallagries,
 Hac e c'houlen qelemnadures.

Me lavar dit, eme eguale,
 Pa ouezo ar C'homt an drase
 A laqaï pront da zistruja
 Ha da güittât eus ar bed-mâ.

Va c'hred, eme ar faos ermit,
 Las-hi buan hac achap quit,
 Ha coz-hi eun tu a goste,
 Elec'h na ouezo den doare.

Senti a ra : gant e gontel
 E troc'h gousoug an demêzel,
 Neuze en deus-hi enterret
 Elec'h biqen ne vize cavet.

Incontinant ar faos ermit
 Eus e grim a ra ar recit,
 Hac e teu d'ober goab aneân,
 Incontinant o tispparissân.

Ar paour qæs a oe estonet
 O velet ervat voa tromplet,
 Penaos e oa an drouc-speret
 D'e drompla en em dransformet.

E galon leun a huanad
 An daëlou en e zaoulagad;

An hent da Rom a ra timat,
 Da anzao e grimou d'ar pab.
 Ebars e Rom pa erruas,
 Comz gant ar pab a c'houennas ;
 Ma oue roet dezàn antre
 Hep na fêçon na difficulte.
 Da dreid ar pab en em dolas ,
 Côves gantân a c'houennas ;
 Ar grim en deveus anzavet ,
 Ar pab en deveus-én absolvet.
 Mes dezàn e oue ordrenet
 Ur binigen rust ha caled ;
 Selaouit-i-oll , me ho ped ,
 Biscoas e seurt n'oc'h eus clêvet.
 Commandet oue dezàn gant ar pab
 Retorn da vontagn Montserrat ,
 Var e barlochou neuze ractal ,
 Equis un aneval brutal.
 Chom a hed sez vloas evelse ,
 Hep sellet james ouz an eë ,
 Qen a zigueje ur buguel
 Da lavarat dezàn sevel .
 Breur Yan Guerin a acceptas
 Ar binigen gant ur joa vrás :
 Var e zaou dorn hac e zaou droad
 E commanças hent Montserrat ,
 Me o lèz da gonsideri
 Pe seurt poan , fatic hac anui
 An ermit paour a andure ,
 Oc'h ober hir hent evelse .

Neuze gant poan ec'h arruas,
 E binigen a guntinuas;
 Mes allas! e zae a uzas,
 Gant an amzer, ma oa en noas.

Ar reun, ar bleo zo divoanet
 Var e gorf, ma oue da velet
 Evel un ours pe un oc'h goue,
 Qement er güele a estone.

An autrou Comt a Varcelon

A guemeras opinion
 Evel inspiret gant Doue
 Da vont d'ar montagn d'ar chasse.

Al livrini hac ar chass red
 Gant ar c'havarn zo arruet.
 Mes ne gredent nemet harzal
 O velet ur sort aneval.

An dud dre ar brud zo redet,
 Hac oll e zint bet estonet;
 Mont unan aneze gant spont
 D'ober recit d'an autrou Comt.

Ar C'homt en deveus lavaret,
 Mar boa moyen e guemeret,
 Hep ober dezao nep offanç
 Hac e digass gant dilijanç.

Qemeret oue hep resistanç
 Ha cunduet dirac noblanç,
 Rentet da velet d'ao itron,
 E ty ar C'homt a Varcelon.

Er merchossi e oue leqet,
 Ha gant ur gorden oue staguet,

Ha tolet dezàn da zêbri
 Tamou bara, evel d'eur c'hi.
 Eun devez e oue preparet
 E l'in autrou Comt ur banqet,
 Ha conviet nombr a noblaç,
 Evit ober rejouissanç.
 Pa oant oc'h an dol azezet,
 Ar compagnunez echoffet
 E larjont digas var ar plaç
 Dezo da velet ar sovach.
 Eur vagueres a voa en ti
 Gant eur buguel daou vis pe dri,
 Hac a entreas er zal d'an ec'h,
 Gant ar buguel-se var e brec'h.
 Ar buguel er c'honsideras,
 Ha distinctamant e lavaras :
 Breur Yan Guerin, sao alesse,
 Grêt eo da accord gant Doue.
 Incontinant an ermit mad
 A zavas prest var e zaou droat,
 Ar gompagnunez estonet,
 A chomas pell-bras d'e velet.
 Var e zaoulin en em laqas,
 Dirac ar C'homt e lavaras :
 Me eo Yan Guerin ar mechant,
 Goas eguet barbar na tirant.
 M'e meus ho merc'h disenoret,
 Ha goudé e meus-hi lazet;
 Rac-se eta, grit varnòn justic,
 Prest oun da zouffr an oll supliç.

Dezàn ar C'homt a respondas
 Gant douçter, hep aroganç vras :
 Pa zout pardonnet gant Doue,
 Va mignon, me's pardon ive.

Incontinent an autrou mat

A eure prest digas dillat,
 Evel eun den a voa e graç,
 En devoa grêt pinijen vras.

Var ben eun daou deiz goude se,
 Ar C'homt, iospiret gant Doue,
 A zesiras a galon vat
 Mont da visita Montserrat.

Hac a bedas da vont ganta
 Breur Yan Guerin d'e asista,
 Ha disquès dezàn an andret
 M'en devoa e verc'h enterret.

Breur Yan Guerin a voa contact,
 Hac a yas ganta promptamant,
 M'en em rentjont heb pell dale
 Assamblamant var ar mene.

Pa voant erru, e tiscuesas
 Breur Yan Guerin dezo ar plac
 M'en devoa ar verc'h enterret,
 Goude m'en devoa-hi lazet.

N'o devoa nebeudic toullet,
 An demézel o deus cavet
 En buez yac'h flam ha dispos,
 Hac hi qer rus ha boqet ros.

En e gouzoug e oa chommet,
 Eu andret ma oue egorjet

Ur merqiq henvel oc'h hini
 Eun neuden a zeiz cramoazi.
 An autrou Comt pa e güelas,
 Digant e verc'h a c'houlennas,
 Petra ma oa c'hoas en bue,
 Ha pe seurt tourmant a zante.
 En instant ma ouen egorjet,
 Ha diaraog em boa bepret
 Particulier devacion
 D'ar Verc'hez santel, va itron.
 Hi e deveus va c'honservet
 Amân hep santout poan ebet,
 Na naon, na sec'het, na tourmant,
 Dre c'hraç Doue an oll-buissant.
 Deut ganèn, eme e zad dezi,
 Ha me laqaï ho temezi,
 M'ho laqaï eu ho plijadur,
 Gant eun den ha prôdant ha fur.
 Salocroas, emezi, va zad,
 Dezir a meus mar be ho crat,
 E ve grêt amâ eur gouënt
 E gloar da Rouanielez ar zaent.
 Ma chommin a hed va bue
 Er plaç-mâ da veuli Doue,
 Da drugarecât hoa Autrou
 Hag e Vam, eus o oll grâcou.
 An autrou Comt a acceptas
 Dezir e verc'h, hac a laqas
 Divar e goust heb retardamant,
 Sevel prompt, eno eur gouant.

Dont a reas hep pell dale
 Merc'het devot a bep contre,
 D'accompagnunecât merc'h ar C'homt,
 O chastete a bromeljont.

Breor Yan Gueriu pareillamant
 A lavaras e oa contant
 Da dremen ar rest eus e vue
 Da veza directour déze.

Eno en deus bet cunduet
 Eur vuez santel ha parfet;
 Ha goude o buez mortel
 E maint er joa eternel.

Va breudeur ha va c'hoareset,
 A greis va c'halon me ho ped
 Da veza devot d'ar Verc'hes,
 En ôn, en douar rouanes.

Nep a zo enni e fizianç
 A ell beza en assuranç.
 Biscoas nicun ebet collet
 A guement er c'harje parfet.

Clévet oc'h eus ur miracl bras,
 Grêt amâ ganti dre e grâç?
 En andret un demezel guès
 A voa bet dezi devodes.

Christenien devot m'ho suppli
 Da veza devot da Vari
 Ha dre e moyen hac asistanç
 O pezo en ôn recompanç.

FIN.

E Montroulez, et ty LÉDAN, tu ar Pave.